

PROGRAM ADAPTACYJNY

PRZEDSZKOLA
im. ZAJĄCZKA ZŁOCIENIASZKA
W ZŁOCIĘNCU

Wstęp

Adaptacja polega na przystosowaniu się jednostki lub grupy do funkcjonowania w zmienionym środowisku społecznym.

Spośród wielu procesów adaptacyjnych przez jakie przechodzi człowiek jest niezwykle istotny proces przystosowania się dziecka do przedszkola. Dla dziecka 3-4 letniego moment pójścia do przedszkola to przełom który odbija się na jego życiu. Żeby proces adaptacyjny przebiegał sprawnie musi zaistnieć ścisła współpraca pomiędzy rodzicami a pracownikami przedszkola. Ich wspólny wysiłek ułatwi dzieciom przystosowanie się do nowego środowiska w atmosferze bezpieczeństwa i otworzenia się na potrzeby dziecka.

Analizując okres wstępnej adaptacji dziecka nowo przyjętego do przedszkola na przełomie kilku lat wstecz można stwierdzić, iż u wielu dzieci ten czas jest okresem trudnym do przejścia, zarówno jak i jego rodziców. Jest źródłem wielu przykrych doznań emocjonalnych co w efekcie utrudnia przystosowanie się dziecka do przedszkola. Dla dziecka 3 - 4 letniego moment pójścia do przedszkola to istotny przełom, który odbija się na jego dalszym życiu. Gdy ten kilkulatek adaptuje się do roli przedszkolaka dobrze byłoby aby tak poważna zmiana w jego życiu dokonywała się w sposób łagodny i wynikała z reguł i potrzeby natury. Przyczyny problemu przystosowania się dziecka do przedszkola tkwią w tym że:

- jest to jedna z pierwszych krytycznych zmian nietypowych sytuacji w życiu dziecka,
- nie zawsze nowe środowisko wydaje się dziecku bezpieczne i przyjazne,
- psychika dziecka niekoniecznie jest gotowa na nowe doświadczenia,
- brak przygotowania kadry i rodziców do procesu adaptacji dziecka w przedszkolu.

Adaptacja dziecka do przedszkola jest to sytuacja wzbudzająca silne emocje. Dziecko czuje się wyrwane z rodzinnego układu, który gwarantuje mu poczucie stabilności, bezpieczeństwa i rozumienie tego co się dzieje wokół niego. Z dnia na dzień zostaje wprowadzone w nieznanne środowisko: nowe otoczenie, przestrzeń, osoby, są konsekwencją tego, że dziecko nie jest w stanie kontrolować sytuacji i odczuwa ją jako zagrożenie. Dzieci na nowe sytuacje reagują: płaczem, wycofaniem, zaburzeniem funkcjonowania, które może prowadzić do lęku a nawet urazu. Dlatego też ważne jest by moment przekroczenia progu dom - przedszkole przebiegał najłagodniej w atmosferze bezpieczeństwa i otworzenia na potrzeby dziecka. W chwili zapisania dziecka do przedszkola, placówka ta wspólnie z rodzicami bierze na siebie odpowiedzialność za bezstresowe wprowadzenie dziecka do przedszkola i uczynienie go przedszkolakiem.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- nauczycieli i personelu pomocniczego przedszkola, którzy stworzą warunki szybszego przystosowania się dzieci do nowego środowiska;
- dzieci, które rozpoczynają nowy etap w swoim życiu, bycia przedszkolakiem;
- rodziców, którzy decydując się na edukację przedszkolną własnego dziecka są chętni do współpracy.

Cele główne programu:

- stwarzanie dzieciom warunków umożliwiających szybką i łatwą adaptację w nowym środowisku społecznym jakim jest przedszkole,
- nawiązanie współpracy z rodziną dziecka w celu określenia wspólnych działań odnośnie adaptacji i stworzenia atmosfery wzajemnego zaufania i akceptacji.

Cele szczegółowe programu:

W stosunku do dziecka:

- skrócenie jego adaptacji do warunków przedszkolnych,
- kojarzenie przedszkola z czymś przyjemnym, by chciały wracać następnego dnia,
- zmniejszenie napięć emocjonalnych w pierwszych kontaktach z przedszkolem,
- zmniejszenie lęku przed rozstaniem z rodzicami,
- poznanie swojej wychowawczynie i innych pracowników przedszkola,
- poznanie sal i otoczenia przedszkola,
- rozwijanie umiejętności społecznych,
- rozumienie i stosowanie norm i zasad życia w grupie,
- wspomaganie dziecka w opanowaniu czynności samoobsługowych,
- wspomaganie dziecka w budowaniu pozytywnego obrazu siebie,
- nabywanie przez dziecko poczucia własnej wartości.

W stosunku do rodziców:

- zmniejszenie lęku rodziców, związanego z koniecznością oddania dziecka pod opiekę personelu przedszkola,
- ukazanie rodzicom mocnych stron, możliwości i sukcesów dziecka,
- uczulenie rodziców na sytuacje trudne spotykane przez dziecko w przedszkolu,
- poznanie przez rodziców wychowawczynie ich dziecka i personelu przedszkola,
- integracja rodziców między sobą,
- zapoznanie rodziców z ramowym rozkładem dnia oraz pomieszczeniami przedszkola,
- zaproszenie rodziców do współpracy z nauczycielkami budowanie wzajemnej więzi, opartej na zaufaniu.

OCZEKIWANE EFEKTY:

Dziecko potrafi:

- spokojnie rozstać się z rodzicem,
- przezwyciężyć lęk i obawy przed zmianą środowiska,
- uczestniczyć w życiu grupy,
- bawić się z koleżankami i kolegami,

- kojarzyć pobyt w przedszkolu z radosnym i ciekawym działaniem,
- z zaufaniem zwracać się o pomoc do nauczycieli i pracowników przedszkola,
- przestrzegać podstawowych reguł współżycia w grupie,
- rozumieć, że pobyt w przedszkolu jest czasowy i zawsze kończy się powrotem do domu z rodzicami,
- zapoznać się z pomieszczeniami, w których będzie przebywać w przedszkolu,
- przestrzegać zasady samodzielnego nieoddalania się od grupy.

Rodzic:

- ma poczucie bezpieczeństwa o swoje dziecko,
- zna nauczycielki oraz personel przedszkola,
- zna pomieszczenia, w których będzie przebywać jego dziecko,
- współpracuje z przedszkolem, zna cele i zadania,
- wie, w co wyposażić dziecko do przedszkola,
- rozumie znaczenie samoobsługi i samodzielności dziecka, jako warunków lepszej adaptacji dziecka w środowisku przedszkolnym,
- obserwuje swoje dziecko na tle rówieśników,
- wie jakie trudności musi pokonać jego dziecko i w jaki sposób mu pomóc,
- nawiązuje aktywną współpracę z przedszkolem.

Nauczyciel:

- poznaje dzieci, którymi będzie się opiekował,
- zna środowisko domowe dzieci,
- planuje pracę w oparciu o wyniki obserwacji zachowań dzieci,
- zna oczekiwania rodziców wobec przedszkola.

ZASADY ADAPTACJI DZIECI

1. Uznać, że każde dziecko w okresie adaptacji ma prawo do przebywania w przedszkolu z kimś bliskim tak długo, jak tego potrzebuje.
2. Wykorzystywać wiele źródeł pozyskania informacji o dziecku (rozmowy, wywiady, ankiety, obserwacja).
3. Organizując otoczenie dziecka, pamiętać o miejscu do wypoczynku do prowadzenia zajęć indywidualnych, wydzielać miejsce do zabawy i pracy.
4. Wobec dzieci stosować zasadę- nie musisz robić tego co inni, ale nie możesz innym przeszkadzać.
5. Organizować zajęcia integrujące grupę i rozwijające umiejętności społeczne.
6. Stosować metodę wspólnego określania zasad postępowania w grupie (kodeksy, umowy, regulaminy).
7. Uznać, że dziecko ma prawo do eksperymentowania i popełniania błędów.
8. Uznać, że każde dziecko ma prawo rozwijać swoje zdolności i talent.

FORMY DZIAŁAŃ ADAPTACYJNYCH

lp.	Rodzaj formy	Sposób realizacji	termin
1	Okres przygotowawczy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reklama i promocja przedszkola: <ul style="list-style-type: none"> - zachęcająca oferta edukacyjna - logo przedszkola, - plakat informujący o organizowanych „Dniach Otwartych Drzwi”, - uaktualnienie strony internetowej, - stworzenie optymalnych warunków do przyjęcia nowych dzieci. 2. Zaproszenie rodziców i przyszłych przedszkolaków do zapisu do przedszkola w danym roku szkolnym: <ul style="list-style-type: none"> - ogłoszenie o zapisach, - rozwieszenie folderów. 	W ciągu roku szkolnego
2	Zapisy dziecka do przedszkola.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozmowy indywidualne z rodzicami i dziećmi podczas zapisywania do przedszkola. 2. Zwiedzanie przedszkola. 3. Pozyskanie informacji przez nauczyciela na temat dziecka poprzez analizę kart zgłoszeń dzieci do przedszkola i ankiet informacyjnych o dziecku. 4. Zachęcenie rodziców do odwiedzenia strony internetowej przedszkola. 5. Wręczenie rodzicom folderu informacyjnego na temat „Oferty organizacyjno - edukacyjnej”. 	marzec
3	Zebranie z rodzicami o charakterze edukacyjno - informacyjnym (prowadzi dyrektor przedszkola).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie rodziców z organizacją pracy przedszkola i nauczycielkami rozpoczynającymi pracę od września w grupie dzieci nowo przyjętych. 2. Zapoznanie rodziców z rodzajami trudności, związanych z adaptacją dziecka i informacją na temat pożądanых umiejętności dziecka wstępującego w progi przedszkola. 3. Zwiedzanie przedszkola, zapoznanie z rozkładem pomieszczeń należących do grupy. 4. Wręczenie ulotek adaptacyjnych. 	czerwiec
4	„Dni Adaptacyjne”- Zajęcia otwarte dla dzieci i rodziców (prowadzi nauczyciel który będzie pracował z dziećmi trzyletnimi i w grupach pięciogodzinnych).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział dzieci i rodziców w zajęciach adaptacyjnych. 2. Aklimatyzacja dzieci do warunków przedszkola. 3. Zapoznanie nauczyciela z dziećmi i ich poziomem rozwoju. 4. Zapoznanie dzieci z pomieszczeniami przedszkola oraz ogrodem przedszkolnym. 5. Zapoznanie dzieci i rodziców z rozkładem dnia w przedszkolu, 6. Stwarzanie przyjaznej atmosfery, sprzyjającej zdobyciu zaufania dzieci i 	czerwiec

		rodziców. 7. Ankietowanie rodziców na temat przydatności spotkań adaptacyjnych.	
5	Pobyt rodziców z dziećmi w przedszkolu.	1. Umożliwienie rodzicom, których dziecko ma szczególne problemy z rozstaniem, wprowadzenie dziecka do sali i krótkie z nim przebywanie przez pierwsze dni (dziecko czuje się bezpieczniej, rodzic jest spokojniejszy).	wrzesień
6	Zajęcia i zabawy adaptacyjno - integracyjne z dziećmi.	1. Zabawy integracyjne mające na celu bliższe poznanie osób pracujących w grupie, poznanie imion kolegów. 2. Zabawy umożliwiające zapoznanie dzieci z szatnią, łazienką, znaczkami indywidualnymi, salą zabaw i zabawkami.	wrzesień październik listopad
6	Współpraca z rodzicami.	1. Zapoznanie rodziców ze statutem przedszkola i koncepcją pracy przedszkola. 2. Ustalenie zasad kontaktu i współpracy. 3. Ankietowanie rodziców. 4. Kontakty indywidualne z rodzicami. 5. Zebrania grupowe. 6. Pedagogizacja rodziców: wykłady i pogadanki. 7. Umożliwienie kontaktu ze specjalistami. 8. Udział w organizowanych imprezach i uroczystościach. 9. Udział rodziców w pracach na rzecz przedszkola. 10. Udział rodziców w wyjazdach i wycieczkach. 11. Prowadzenie kącika dla rodziców: aktualne gazetki na tematy wychowawcze, prezentacja nauczonych treści - wiersze, piosenki, zapoznanie z tematami kompleksowymi, ekspozycja prac plastycznych i wszelkich wytworów twórczości dziecięcej.	wrzesień cały rok na bieżąco

EWALUACJA PROGRAMU

Celowość i efektywność proponowanych przez program działań należy monitorować przez cały okres procesu adaptacyjnego. Proponowane sposoby monitoringu to:

*ankieta dla rodziców

*osiągnięcie podstawowych umiejętności przystosowawczych - obserwacja zachowań dzieci (Arkusz obserwacji dziecka 3, 4, 5-letniego).

ZAŁĄCZNIKI

1. Karta informacyjna dziecka.
2. Ulotka adaptacyjna.
3. Przykłady zabaw integracyjno- adaptacyjnych.
4. Ankieta ewaluacyjna dla rodziców.
5. Arkusz adaptacji dziecka do przedszkola.